

Автор: Мария Младенова

Рубрика: □ Отзиви

Публикувана: бр. 4, август 2019

Монографията „Книжовни проекции на локалното или българското краезнание от Възраждането до днес“ (до края на 2017 г.) е много солидно изследване, което не би могло да бъде осъществено от начинаещ млад учен. За създаването му са необходими огромни по обем знания и богат практически опит, които са плод на многогодишни натрупвания, както и широки научни познания в областта на редица хуманитарни и обществени науки като история, география, етнография, археология, фолклор, които доц. дн Панчева е придобила във времето и от богатия си библиографски опит.

Структурата на настоящото изследване е логически разгърната в увод, четири взаимосвързани глави, заключение, библиография, именен показалец, списък на таблиците и фигурите и резюме на английски език.

В увода авторката синтезирано е формулирала значимостта на краезнанието като комплексна научна дисциплина и изследователска дейност. Формулирани са неговият предмет и обект, както и водещите фактори за неговото развитие, „произтичащи от местната и родовата памет“.

Изяснени са връзките на отрасловото краезнание с редица науки, поради което то може да бъде историческо (регионално или местно), географско, археологическо, етнографско, литературно, православно църковно, туристическо, стопанско и т.н.

В подкрепа на собствената си теза за краезнанието като наука и дейност авторката се позовава и на становището на българолюбеца проф. Дмитрий Лихачов, според който *то принадлежи към комплексните науки и съединява в себе си както знания от природните науки, така и знания от широк*

кръг други науки, които се обединяват от териториалния признак

(с. 11).

Съвсем осезаемо е, че водещата цел в изследването на доц. дн Панчева е да проучи развитието на краезнанието в България от първите негови прояви от времето на Българското възраждане до края на 2017 г. през призмата на книжнината – най-трайният и съхранен във времето белег за краеведска научна и популяризаторска дейност.

Основната цел на авторката е осъществена на фона на динамиката на културните предпоставки, провокирали и съпътствали зараждането, развитието и утвърждаването на българското краезнание като самостоятелна наука и практическа дейност.

Като много голямо достойнство на изследването намирам факта, че в хода на осъществяването му са използвани широк кръг от общонаучни изследователски методи като анализ и синтез на документалните източници, систематизация и обобщение на информацията. Широко са употребявани и два други метода – на реконструкцията и биографичният, които се прилагат в проучвания с насоченост към историята на всяка наука.

Авторката е използвала много широко и библиометрични подходи за извличане,

обработка и обобщения на количествена информация за документалния поток, свързан с краезнанието. За целта Панчева е проучила печатните и електронните издания на текущата и ретроспективната национална библиография на България, както и данните от нейния справочен апарат – показалците, създадени на топографска основа.

Специален акцент ще поставя върху оригиналното хрумване на авторката да използва като базов източник огромния потенциал от информация, съдържащ се в ретроспективната и в текущата национална библиография. Надявам се, че идеята на Панчева да оползотвори в оптимална степен постиженията на националната библиография за проучване на краезнанието, ще провокира към аналогична стъпка и други учени в проследяване историята на собствената им наука...

Цялата статия можете да прочете,¹

ако се абонирате за печатното или електронното издание на [списание ББИА](#)
[онлайн](#) !²